

lleidatà actual: entre la persistència i l'oblit», a càrrec de Josefina Carrera-Sabate (professora de la Universitat de Barcelona), «Història i terra a la toponímia de la Noguera», a càrrec d'Albert Turull (professor de la Universitat de Lleida); «Algunes consideracions dialectològiques sobre el català de Balaguer i de la comarca de la Noguera», a càrrec d'Aitor Carrera (professor de la Universitat de Lleida). Aquesta altra sessió matutina fou completada amb una altra taula rodona («Vora trenta anys després de la “Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana”»), que moderà Joan Julià Muné (professor de la Universitat de Lleida), i en què van participar Oriol Camps (membre de la Secció Filològica), Imma Creus (professora de la Universitat de Lleida) i Noèlia Motlló (doctoranda de la Universitat de Lleida i professora d'ensenyament secundari), i seguida també d'un col·loqui. La cloenda de les jornades, a càrrec del regidor de cultura de l'Ajuntament de Balaguer i de la presidenta de la Secció Filològica, així com el dinar posterior, com també el dinar i el sopar del dia anterior; tot plegat va completar unes jornades per al record, que cal agrair a la dedicació i l'hospitalitat dels organitzadors i la gent del país. No menys memorable resultà el primorós recital de guitarra, guitarra barroca i tiorba per part d'Alexandre Rosanes Siscart, a tocar del Santuari del Sant Crist, mentre la lluna plena de juny ja es feia visible per llevant, dellà del Segre.

José Enrique GARGALLO GIL
Universitat de Barcelona
Institut d'Estudis Catalans

Homenatge a l'escriptora i lingüista Renada-Laura Portet (28 de juny de 2017). — Organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans i per la Institució de les Lletres Catalanes, el dia 28 de juny, a la sala Pere i Joan Coromines de l'IEC tingué lloc l'acte d'homenatge a l'escriptora i lingüista Renada-Laura Portet, nascuda a Sant Pau de Fenollet, al límit septentrional de la llengua a la Catalunya del Nord, ara farà 90 anys.

L'obertura de l'acte anà a càrrec del president de l'IEC, Joandomènec Ros, que donà la benvinguda als assistents i destacà la personalitat de l'homenatjada, i de la directora de la ILC, Laura Borràs, que remarcà els mereixements d'un acte com aquell per part d'una dona que ha excel·lit en els camps de la lingüística i de la literatura i totalment compromesa amb la llengua i el país. La sessió, conduïda per Xavier Montoliu, s'inicià amb la intervenció del periodista i escriptor perpinyanès Jaume Queralt, que feu una glossa, sentida i vehement, de l'obra i la figura de Renada-Laura Portet i la seva significació per a la Catalunya del Nord, autora d'una obra literària guardonada amb diversos premis, que comprèn el teatre: *Guillem de Cabestany o el convidat imprevist* (1995), la poesia: *Jocs de convit* (1990), *Una ombra anomenada oblit* (1992), *El cant de la Sibil·la* (1994) i *N'Hom* (2017), la narrativa i l'assaig literari: *Castell Negre* (1981), *Els coronells de Perpinyà* (1988), *Lettera amorosa* (1990), *La llegenda del cor menjat* (1994), *La petita història de Perpinyà* (1995) i *Una dona t'escriu* (2005), i la novel·la: *L'esclerxa* (1986), *El metro de Barcelona* (1988), *Rigau & Rigaud, un pintor a la cort de la rosa gratacul* (2002), *El mirall de Duoda, comtessa de Barcelona, duquessa de Septimània* (2003) i *Duoda, comtessa de Barcelona* (2008).

A continuació, el lingüista vallespirenc Jean-Paul Escudero destacà el treball de l'homenatjada en el camp dels estudis toponímics, recollits dins publicacions com: *A la recerca d'una memòria. Els noms de lloc del Rosselló* (1983), *Els noms de lloc del Rosselló* (1983) i *Toponímia rossellonesa* (1985), i la importància que han tingut aquests treballs per a la salvaguarda de la llengua i d'aquest patrimoni sota l'Estat francès.

Aquest primer bloc s'acabà amb el parlament de l'estudiosa de la poesia de Portet, la poetessa figuerenca Carme Pagès —autora del volum *Renada-Laura Portet: La seva essència* (2017)—,

que descriví i analitzà la seva producció poètica. A continuació, l'escultor, cantautor i poeta nord-català Pere Figueres, acompanyant-se a la guitarra, interpretà les cançons *Vall closa* i *Camí vell*, poemes de Josep Sebastià Pons musicats per ell.

La segona part de l'homenatge consistí en una lectura de poemes de Renada-Laura Portet a cura d'Assumpció Cantalozella, Elija Lutze —que en llegí la seva traducció a l'alemany—, Eugeni Perea Simon, Cristina Giner, Pere Manzanares, Jordi Mir, Jesús Aumatell i Ester Xargay, i també en nom de Sílvia Aymerich-Lemos, que finalment no pogué assistir a l'acte. Però sí que hi va poder assistir el novel·lista Joan-Lluís Lluís, en representació del director de la Casa de la Generalitat a Perpinyà, que resumí l'actitud i l'activitat de l'homenatjada amb aquestes paraules: «Aquesta dona que sembla menuda i fràgil és una exhortació, una amonestació i una diatriba. És la tramuntana i com ella en necessitem moltes més».

Acabada la lectura, es projectà *Escriure i fer-ho en català. Conversa amb Renada-Laura Portet*, un fragment de l'entrevista enregistrada per la ILC on exposa el seu compromís amb la llengua. L'acte es clogué amb una extensa i vibrant intervenció de l'autora, que corprengué el públic per la seva energia i per la calidesa i la sinceritat de les seves paraules, unes paraules que ens arriben del Nord, en boca d'una dama de les nostres lletres que somia una Catalunya sencera.

August BOVER I FONT
Universitat de Barcelona
Institut d'Estudis Catalans

Crònica del Curs d'Estiu de la Fundació Germà Colón. Universitat Jaume I. Castelló de la Plana (12, 13 i 14 juliol de 2017). — Durant el dies 12, 13 i 14 de juliol de 2017 es va celebrar el curs d'estiu intítulat «L'assaig: pensament en diàleg i models de llengua», organitzat per la Fundació Germà Colón Domènech de la Universitat Jaume I. La sessió inaugural de benvinguda tingué lloc el mateix dimecres 12 en la Sala de Graus - Germà Colón de la Facultat de Ciències Humanes i Socials d'aquella universitat. La salutació i la presentació foren a càrrec del vicerector d'investigació i doctorat, professor Jesús Lancis Sáez. Tot seguit, tingueren lloc les paraules habituals de benvinguda de Germà Colón a través d'enregistrament en vídeo; aquesta vegada el professor Colón no pogué ser amb nosaltres per consell mèdic.

La sessió del matí començà amb la intervenció de la catedràtica de literatura espanyola de la Universitat de Barcelona, la professora Rosa Navarro Durán, amb la conferència intítulada «El pasquín bajo la ficción y el lenguaje como puente: *La lozana andaluza*». Com sempre, Rosa Navarro va saber exposar molt clarament i de forma pragmàtica la seva recerca a l'entorn de l'autor de *La lozana andaluza*. Una conferència inoblidable.

Després de la pausa, posà fil a l'agulla amb una esplèndida lliçó Joandomènec Ros i Aragones, president de l'Institut d'Estudis Catalans, amb la conferència «L'assaig científic vist per l'autor i pel traductor». Per a aquesta avinentesa, els assistents vam poder fruit d'unes conclusions molt entenedores, si tenim en compte els oients, tots de la banda de lletres.

La Fundació havia organitzat una activitat paral·lela al curs com és ara l'exposició del projecte d'onomàstica anomenat *Lingüistes pel carrer*, projecte que porten a terme els professors Àngela Buj Alfara i Jesús Bernat Agut. L'espaiosa entrada a la facultat va servir d'instal·lació dels panells explicatius del projecte, que va ser explicat allà mateix amb una bona assistència, tant de ponents com d'assistents al curs.

La darrera sessió del dia, ja a la tarda, es tancà amb la intervenció del catedràtic de llengua espanyola de la Universidad Autónoma de Madrid i acadèmic de la Real Academia de la Lengua, el professor Pedro Álvarez de Miranda, amb el tema «El ensayo en el siglo XVIII: la palabra y el